GAZETA KRAKOWSKA

Nro 26.

z KRAKOWA dnia 29 MARCA 1826 ROKU we ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 20 Marca.

Dogadzaiąc obiawionemu w pismach publicznych życzeniu, udzielenia dokładnieyszego opisu pieniądza czyli Medalu miedzianego z napisem Firleia, znalezionego przy rozrzucaniu Zamku starodawnego w Lublinie, Redakcyia Gazety Warszawskiey ma honor udzielić czytelnikom swoim tenże opis, który z pewnego źrodła posiada. — Wspomnieć tu należy, że nie wiele sztuk tych pieniędzy, iako to Monitor Warszawski w Nrze 24 twierdzi, ale ieden tylko taki znaleziony został, i ten znayduie się teraz w Bibliotece Puławskiey.

Medal Mikołaia Firleia.

Przy rozkopywaniu fundamentów Zamku Lubelskiego roku 1825 pomiędzy znaydowanemi poiedynczo staremi monetami Polskiemi, z których 310 sztuk pod dniem 16 Stycznia r. b. odesłano Towarzystwu Króles: Warszaw: Przyiacioł Nauk na ręce ś. p. Ministra Stanu Staszica, Prezesa tegoż Towarzystwa, po przesłaniu takowych znaleziony został Medal miedziany na szczególną zasługuiący uwagę, niżey opisany i w zbiorze Numizmatów w Bibliotece Puławskiey złożony.

Medal ten wielkości dwuzłotówki, cienki, bity na miedzi. na stronie główney wystawia Herb familii Firleiów. Lewart, z napisem do koła: "Nicolaus Firley Palatinus Cracoviensis.,, Na stronie odwrotney widać drzewo Palmowe, na którego gałęzi z prawey strony zawieszony cieżar, a do koła napis: "Nititur sub onere Virtus,, (Wzmaga się pod ciężarem cnota) i rok 1593.

Cóż było powodem wybicia tego Medalu? rok 1593 wśród licznych zasług Mikołaia Firleia żadney szczególney nie przypomina.

Na stronie odwrotney u góry między rokiem 1593 a wyrazem Nititur położone znaki O. △. które zrazu mogą utrudnić wyczytanie napisu, naprowadzaią wszakże na drogę odkrycia historyi tego Medalu.

W zbiorze rękopismów Puławskich znayduię, iż w roku 1591 Jan Firley Podskarbi Koronny (brat młodszy Mikołaia) iako zarządzaiący Mennicami kraiowemi, nadał prawo Gobelowi bicia monety Polskiey w kraiach Pruskich a mianowicie w Malborku. — W roku 1593 d. 12 Marca prawo to za wstawieniem się tegoż Jana Firleia potwierdził Zygmunt III. i rozszerzył do kilku innych

mieysc w Prusiech. W owem nadaniu między innemi opisami zalecono, aby Mennica Gobela używała znaku szczególnego, po którymby można było rozpoznać iey stępel.

Znak na Medalu, o którym iest mowa, O. △. iest właśnie znakiem Gobela, iak to poznać można w Tablicach Monet Czackiego. Rok medalu 1593 iest rokiem, w którym Gobel otrzymał potwierdzenie Królewskie bicia monety. Z tego wnoszę, że ów medal iest podarunkiem, może pierwszym owocem nowo potwierdzoney Mennicy, wybitym na cześć Mikołaia Firleia, starszego brata Podskarbiego.

Ten wniosek tem pewnieyszym się zdaie, że w zbiorze Numizmatów Bibliotecznych znayduie się podobny zupełnie Medal, podobny podarunek i dla brata młodszego Podskarbiego, z tą tylko iedyną różnicą, że do koła herbu na medalu Bibliotecznym czyta się: "Joan Firley de Dambr: Tesaur Regi Pol:,, (Jan Firley z Dąbrowicy Podskarbi Królestwa Polskiego.)

Mikołay Firley, którego Medal tu opisany, był synem Jana Woiewody Krakowskiego, Marszałka W. Koronnego, i Bonarówny. Urodzony w wyznaniu Ewanielickiem znayduiąc się w Rzymie 1569 roku przeszedł na łono Kościoła Katolickiego. — Młodym ieszcze będąc należał do poselstwa wysłanego po Henryka III. do Paryża. — Po ucieczce tego Króla, w rozdwoieniu Elekcyi Mikołay Firley był za Maxymilianem II. i w celu skłonienia go do tronu posłował do Wiednia. Wkrótce iednak wrócił do Polski i towarzyszył Batoremu na wyprawach Gdańskiey i Moskiewskiey. — Od Zygmunta III. mianowany Woiewodą Krakowskim z Kardynałem Radziwiłłem ieździł roku 1589 do Pragi dla odebrania przysięgi Cesarza Rudolfa na umowę Będzińską, w którey Arcyxiąże Maxymilian zrzekł się swoich pretensyy do tronu Polskiego; potem tegoż Maxymiliana więzionego w Krasnymstawie odprowadzał za granicę Polski własnym kosztem. — Do ważnych iego zasług obywatelskich należy policzyć troskliwość o prawa kraiowe. Za iego namową i staraniem wyszło zebranie Statutów i Konstytucyi przez Jana Janusowskiego. — Ten w dedykacyi swoiey do Mikołaia Firleia wyraża: — "Jako Senator mądry miłośnik oyczyzny swey, bacząc co na tem koronie wszystkiey należy, używałeś mię W. M. w tym, abym się był tey prace podiął.... I iakom się na to wzdrygał, nawet iakom o tym wątpił, aby co kiedy z tego bydź miało, sama wielkość rzeczy łacno wyświadczyć może. Dawałeś iednak W. M. mój Pan serca, i abym się z tego nie wymiawiał usiłowałeś etc. etc.

Krzysztof Warszewicki dzieło swoie o naylepszym stanie wolności po Łacinie wydane 1598 przypisał Mikołaiowi Firleiowi i w tym przepisie rozwodzi się nad świetnością icgo rodu.

W Janie Kochanowskim znayduiemy piękny wiersz, do naszego Mikołaia Firleia.

Cnoty nikt nie ma jeno sam od siebie,
A też do śmierci nie puści się ciebie.
A gdy cię w niebo między Bogi wniesie,
Sławę po świecie szeroko rozniesie.
Tym twóy Dziad Firley, Mikołaiu słynie,
A póki Wisła, póki Niepr popłynie;
Ten na południe, ona na północy,
Chwała trwać będzie iego spraw i mocy.
Więc i cnotliwy syn oyca nie wydał,
Ku czci dziedziczney swoią własną przydał.
Bo mężnie z placu spieraiąc pogany,
Duszę oną wylał przez poczciwe rany.
Chowa i chować będzie brzeg Bugowy.
Sława śmierć wasza, sławne męztwo wszędzie,

A żadny wiek tak niewdzięczny nie będzie,
Aby posługi wasze znakomite,
Były potomkom przyszłym kiedy skryte.
A ty Firleiu bądź życzliwy moim,
Nowotnym rymom, abych przodkom twoim
Tym snadniey służył.

Mikołay Firl y umarł 1599 r.

Z Sokołowa (w Województwie Podlaskiem) 8 Marca r. b.

W dniu 8 z. m. Gminy Powiatu Łosickiego, od Miasta Obwodowego Białey odległe, składały tu przed W. Boreyszą, Kommissarzem Obwodowym, przysięgę wierności Nayiaśnieyszemu Mikołaiowi Cesarzowi i Królowi. — W dniu zaś poprzedzaiącym odbyło się żałobne nabożeństwo za wiekopomney pamięci zeszłego Cesarza i Króla Alexandra, na które dziedzic Miasta Sokołowa JW. Marszałek Kobyliński, sprosił okoliczne duchowieństwo. — Obszerny, nowo wymurowany kościoł, nie mógł obiąć ludu na ten smutny obrządek z sąsiedzkich Powiatów zgromadzonego. Po mszach i exekwiiach, w obrządku Łacińskim i Grecko-Unickim odbytych, oraz stósownem kazaniu przez J iędza Struśa, Proboszcza Miedzyńskiego p wiedzianem, przemówił do Zgromadzenia JW. Franciszek Obniski Poseł Powiatu Łosickiego, w następuiących wyrazach:

"Oddaliśmy więc w duchu chrześciiańskim nayboleśnieyszy hołd wdzięczności naszey; tkliwość w tym smutnym obrządku wynurzanych, powszechney boleści uczuć, i wielkość straty, i stan niedoli naszey żywo znamionuie. Cios iest wielki, strata nieodżałowana: niech więc wspomnienia Alexandra, staną się balsamem dla zbolałych serc naszych.

" Alexandra! o iakże wiele wyraz ten obeymuie! Anioł pokoiu! tak Go mianowała zdumiona i uspokoiona Europa; Wskrzesiciel Narodu! Dobroczyńca! tak Go powszechnie nazywamy Polacy; Błogosławiony! to imie nadane Mu w wylaniu uczuć bratniego nam Narodu: Imie, którego tem więcey był godzien, że w zbytku skromności, w tym pierwszym cnot udziale, On sam się tylko sądził niegodnym, ale to Imie, iuż iest w dzieiach współznaczącem Imienia Alexandra! to Imie iest i będzie tem słońcem, które iakkolwiek w działaniu swoiem może trafić na chmury chwilowo przyćmić ie usiłuiące; iakkolwiek chciwa doskonałości, Bogu iednemu właściwey żądza, i w słońcu iakieś skazy wyszukiwać zechce, niemniey przeto zawsze pozostanie słońcem; znikną przywidziane skazy, a światło w nieśmiertelnym blasku iaśnieć nie przestanie.

"Polacy! któż od nas więcey doznał skutków błogich promieni Jego? Potok nieszczęść, tylekroć ziemię naszę zalewał, iż pr esiękła łzami boleści, iuż tylko ciernie i piołuny zdawała się wydać zdolną. Promień słońca zastanowił się nad nią; powoli zaczęły zielenić się, ponura dotąd żałobą okryte niwy oyczyste; wyrosł kwiat nadziei pięknieyszy niż kiedy, zaszczepiony Alexandra r ką, zasilany ciągłem pieczołowitości tchnieniem, obwarowany Konstytucyi tarczą; iak ów kwiat słoneczny, potrzebował tylko zwracać całą swą miłość ku Dawcy swey istności, by doyrzeć, wydać nowych pomyślności nasiona, rozkrzewiać się i znowu rozłożyściey kwitnąć.

"Lecz iak niedocieczone są Nieba wyroki! iakże nam w każdym razie czuć daią tę prawdę, że życie człowieka iest tylko probierczym kamieniem; zostawiszy nam wolą Przedwieczny, zdaie się sam niejako wyzuwać z siły ścieśniania skłonności śmiertelników; puszcza ich samopas w namiętności

)a.

ocean; doświadcza, czego człowiek sam przez się dokonać iest zdolnym.

"Dwie są próby, na które Naywyższa Istność wystawia człowieka: próba szczęścia, i próba nieszczęścia; w znoszeniu godnie obudwoch, polega doskonałość cnoty.

"Było i iest wielu, ktorzy nieszczęście mężnie znieść potrafią; nadzieia lepszego bytu, ufność w Opatrzności, spodziewane wynagrodzenie doznanych niewinnie cierpień, umacnia duszę wnosząc ią aż w nieśmiertelnych siedliska: lecz umieć znieść szczęście, nie zaślepiać się tak potężnie działaiącem na umysł ludzki omamieniem, odpychać łudzącą pomyślności marę na szczycie zwycięztwem utrwaloney potęgi; wśrod tryumfów i nieśmiertelney chwały okrzyków, znać się bydź śmiertelnym, zachować umiarkowanie; to iest cnoty tryumfem, to est niezaprzeczonem prawem do rzetelney chwały, ta Alexandrowi należy.

"W świeżey ieszcze pamięci są tey epoki dzieie, w którey czynami naszemi zmieniliśmy Polacy mylne uprzedzonych o nas zdania. Kiedy szło o zwrot bytu lubey nam oyczyzny, nie było ofiary, którąbyśmy za zbyteczną uznali, nie szczędziliśmy życia, krwi i maiątków naszych; dobiliśmy się, acz pod obcem nam nazwiskiem, części bytu narodowego. Podobało się Opatrzności, losami Państw władnącey, nadać hart cnotom naszym narodowym. Upadła olbrzymia potęga, losami naszemi władnąca... a ofiarami i klęskami znękany Polak, przewidywał i drżał nad okropną przyszłością! Tak iest, iużby nam nie wolno było wspomnieć nawet imienia drogiey nam oyczyzny, iużbyśmy nie używali praw i swobód narodowych, iużbyśmy samowolnym cudzoziemców ulegali rozkazom; iużbyśmy obcem ięzykiem przemawiać musieli, iużbyśmy nie oglądali celuiącego męztwem i karnością woyska narodowego, gdyby tem nadzwyczaynem poruszeniom Europy, nie przewodniczył Alexander.

"Nie czuię w sobie dosyć zdolności, abym godnie mógł wystawić cnoty i dzieła Alexandra. Smielszym to i wymownieyszym poruczam ustom. Alexander należy do świata. Swiat, dzieie i potomność czyny Jego właściwie ocenią.

"Swiadkiem była Europa obeyścia się Jego z nami w krwawych woyny zapasach. W srogości boiu osłonił nas Swoią wspaniałą opieką; szczątki walecznych woiowników naszych zwrócił rodzinom i kraiowi; pożądane imie i byt narodu wskrzesił i ustalił; przyiętym tytułem Króla i koroną naszą, (którą dostoyni Następcy Jego wkładać na skronie swe maią) dawną dostoyność narodowi wrócił; a Konstytucyią, godną ludu znanego zaszczytnie w dzieiach Europy, imię swoie unieśmiertelnił.

"Odparłszy potężne zastępy nieprzyiaciół, przeszedł przez ziemię naszę oschłą wysileniem konaiących nadziei... Sam szlachetny, sam szczerze kochaiący oyczyznę, umiał ocenić zapał Polaków. Niepomny na to, czyieśmy i przeciw komu wzmacniali szeregi, w wspaniałomyślnem Swem sercu ważył tylko cel święty usiłowań naszych; a w tenczas w ręku Sprawiedliwego szala musiała nagiąć się na stronę naszę. Przewodnicząc pamiętnemu ziazdowi Władcow Europy, potrafił wszelkie pokonać trudności, wrócił nam oyczyznę, a szczepiąc upodobaną Sobie latorośl na pomyślności małego szczepu, chciał oprzeć doświadczenie winnicy zakładu...

"Seym ostatni zdawał się iuż przybliżać doświadczenia zakres, wzniecaiąc w wiekopomnym Monarsze tę pociechę, iaką wzbu-

dza w Twórcy, oczekiwany z tworów szlachetnych owoc. Gdy nas opuszczał, w iaśnieiącey twarzy Jego, malował się wyraz tkliwey Oyca dla dzieci dobroci.

"O dla czegóż tak krótko trwała ztąd radość nasza? czemuż nie dożył chwili, w którey Mu dowiodła wdzięczność nasza bez granic, że iesteśmy Oycowskiego serca godnemi; że spiesząc z uniesieniem w Oycowskie obięcia, uczuciu świadczonych dobrobrodzieystw, wszystko, i szczęście, ktore iest ich skutkiem, i życie nieść iesteśmy gotowi.

"Lecz opuścił nas, aby iuż więcey nie wrócił! Jeszcze pałały serca nasze świeżemi wrażeniami dobroci Jego, gdy ie ten cios okropny przeraził. Upadał kolos nadziei; a budowę niedawno rożnemi uwieńczoną kwiaty, okryły kiry żałobne.

"Opuścił siedlisko śmiertelnych! lecz odradza się w Dziedzicu Tronow swoich, ktory podnosząc osierociałe berło, wyrzekł pamiętne słowa: Że panowanie Jego, ma bydź iedynie przedłużeniem rządow wiekopomnego Alexandra. — Alexandra to duchem tchnący Następca oświadczył: Że nas uważa iako drogą część spadku odziedziczonego po Nim; a na domiar ustalenia doli naszey i w szlachetnem uniesieniu wspaniałego serca, w obliczu Nieba i świata, w pierwszym dniu Panowania Swego, zapewnił nam świętą rękoymię szczęścia, ktorą nas wiekopomny Wskrzesiciel wspaniałomyślnie obdarzył.

"Nieśmy przed Tron Naywyższego gorące modły o błogosławieństwa dla Tych, ktorych tak drogie dla nas ożywiią uczucia. Głownem usiłowaniem Polaków niech będzie, usprawiedliwić całym ciągiem nowego życia politycznego, że są godni rzetelnego szczęścia; a serca nasze, ktore wdzięcznością, przywiązaniem i niezłomną wiernością dla Alexandra ożywione były, dziś niesiemy Dziedzicowi cnot i Tronow Jego.

Z *Petersburga d.* 23 *Lutego d. K.*

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Naywyższy Reskrypt J. C. M. do Towarzystwa zachęcenia Artystów.

Przychylaiąc się do naypoddannieyszey prośby, w imieniu Towarzystwa zachęcenia Artystów, do Mnie podaney, i zwracaiąc uwagę Moię na pożytek celu tego Towarzystwa, z zadowoleniem oświadczam gotowość Moię do opiekowania się niem i przez to pomagaiąc odległym iego postępom, przyczyniać się do rozszerzenia sztuk pięknych w Rossyi.

Nie wątpiąc, że przychylność Moia ku Towarzystwu zachęcenia Artystów, podwoi gorliwość członków iego o dobro powszechne, rozkazałem, ażeby z Gabinetu, prócz wypłacanych na mocy Ukazu z dnia 9 Kwietnia 1822 roku pięciu tysięcy rubli, wypłacono Towarzystwu do iego rozrządzenia ieszcze po pięć tysięcy rubli co rok.

Petersburg
d. 6 Lutego 1826 r. MIKOŁAY.

Po złożeniu Nayiaśnieyszey Familii Cesarskiey przez Pana Ministra Oświecenia Narodowego, niedawno wydanych Poezyy włościanina Ruskiego, Fedora Slepuszkina, Cesarz Jegomość nayłaskawiey udarować go raczył bogatym axamitnem kaftanem. Nadto Slepuszkin miał szczęście otrzymać od Nayiaśnieyszey Cesarzowey Jeymości Alexandry Federówny zegarek złoty, od Nayiaśnieyszey Cesarzowey Jeymości Maryi Federowny takoż zegarek złoty, a od Cesarskiey Akademii Rossyyskiey medal złoty średni, który przesłany został włościaninowi Slepuszkinowi przy liście własnoręcznym Pana Prezesa Cesarskiey Akademii Rossyyskiey, Ministra

Narodowego Oświecenia. List ten i odpowiedź Slepuszkina umieszczamy:

L i s t.

„Szacowny włościaninie Fedorze Nikiforowiczu! Rossyyska Cesarska Akademiia, na posiedzeniu swym dnia 23 Stycznia teraźnieyszego 1826 roku, słuchała dzieła twoiego, wierszem, pod tytułem: "Odpoczynki Wieyskiego mieszkańca.„ Akadamiia z zadowoleniem i nie bez zadziwienia nad przyrodzonemi talentami twoiemi, znalazła ie bardzo dobremi; tak dla wyborności gustu i obyczayności, iako też dla prostoty, lecz ze szlachetnośctą stylu i czystością ięzyka, wieyskim opisom właściwego, a przy tem widząc, że ty przy należytym staraniu o familii swoiey, nie zarzucaiąc nigdy zatrudnień, stanowi twemu właściwych, nauczyłeś się, takoż samo przez się, sztuki malarsskiey i przez dobre postępowanie swoie od wielu zasłużyłeś na pochwałę, postanowiła za chwalebne życie i zatrudnienia twoie nagrodę, medal złoty średni, z napisem: "Za uczynioną przysługę ięzykowi Rossyyskiemu.„

Przesyłaiąc ią tobie w imieniu Akademii, życząc, ażebyś, doszedłszy głębokiey starości, przez zasługi i pracowitość swą, ku chwale oyczystych nauk i sztuk, większe ieszcze na siebie zwrócił względy.

(podp:) Minister Narodowego Oświecenia i Prezes Rossyyskiey Cesarskiey Akademii:

d. 3 Lutego 1826. Alexander *Szyszkow*.„

O d p o w i e d ź

Do Cesarskiey Rossyyskiey Akademii.

Od włościanina Fedora Slepuszkina

Nayserdecznieysze podziękowanie.

" Znamienitością twoią, Prześwietne zgomadzenie nayoświeceńszych mężów, uczczona prostota moia, dobroczynnością Twoią opatrzone moie ubóstwo, oświeceniem Twym niepogardzone drobne moie światełko i praca moia nagrodzona w sposób, przykładu niemaiący, złotym medalem.

Czymże okażę, w czym złożę Tobie wdzięczność moię? Jaką pracą mogę zasłużyć na to, com iuż otrzymał? Czyli życiem moim zdołam zastarać się, abym stał się godnym takich względów? Ale każdy, z obowiązków religii i sumienia, powinien starać się żyć bezpiecznie, i tak nic ci złożyć nie mogę, prócz modlitwy moiey za dobre powodzenie wszystkich Twoich Spółczłonków, prócz życzenia dla nich naywiększego, iak tylko można, dobra, od Dawcy dobra.

Znayduiąc opiekę swoię w wysokiem świetle ich i dobrotliwem sercu, w uczuciach naygłębszego uszanowania i wdzięczności zostanę do grobowey deski

Wysoce Oświeconego Zgromadzenia
Nayniższy sługa

d. 6 Lutego 1826. F. *Slepuszkin*.„

Włościanin obywatelki Nowosilcowey, z domu Hrabiny Orłowey.

Przybyli do Petersburga: Naczelny dowódca flotty Czarnomorskiey, Vice-Admirał Greig z Nikołajewa; rzeczywisty Radca tayny Hrabia Rumiańcow z Bielicy; orszaku J. C. M. Jenerał Major Hrabia Branicki z Brześcia Litewskiego; Jenerał Major woysk Angielskich Lord Fitzroy-Sommerset; Adjutant Xięcia Wellingtona Kapitan Catcart i Sekretarz Xięcia Lord Dunglas.

Dnia 13 Lutego, w Mitawie, po długiey chorobie, w 82 roku życia, umarł Jenerał iazdy Hrabia P. A. von der Palen.

Z Paryża d. 14 Marca.

Podług Monitora mówić będzie 12 Parów przeciw ustawie o pierworodzeństwie,

względem którey do tey Izby nadeszło próźb iedenaście.

Bogaci nowożeńcy z departamentu Oise którzy się w tych dniach zaślubili, warowali sobie nazwzaiem w umowie małżeńskiey, iż spłodzone z sobą dzieci, ieżeliby nowa ustawa o pierworodzeństwie uchwaloną została, należeć maią do równego działu.

Składka dla dzieci Jenerała Foy wynosiła w tych dniach 937,247 Fr. 67 cent. do którey kwoty wchodzi 10,000 Fr. za sprzedane mowy tego Jenerała.

Seminaryum dla zagranicznych Missyonarzów wysłało niedawno przez Bordeaux kilkunastu Missyonarzów do Jndyy.

P. Pinkerton, rodem z Edinburga, Autor wielu ieograficznych, historycznych i mineralnych pism umarł tu d. b. m.

Sławny obraz Dawida, wystawiaiący koronacyą Napoleona, przywieziony został do Nowegoiorku i iest na widok publiczny wystawiony.

Podług listów z wielu części Grecyi zdaie się, iż Xżę Jpsylanty uzyskał wielki wpływ do spraw Grecyi, i ma bydź obszernem pełnomocnictwem opatrzony, dla przytłumienia fakcyi i działania dzielniey przeciw Turkom.

W kraiach Sardyńskich, których ludność do 4 mill dochodzi, liczą 348 klasztorów, to iest 188 męskich i 160 niewieścich. W liczbie pierwszych znayduie się 7 Jezuickich i 58 Kapucyńskich.

Z Madrytu d. 2 Marca.

Pomiędzy Hiszpanami, którzy iako spólnicy buntu Bazana 24 z m. rozstrzelanemi zostali, przybrało kilku zmyślone nazwiska, aby hańba ich postępku niepodała na ich rodziny. Z czterych okrętów, na których ta buntownicza wyprawa przybyła, zbliżyć się 3 miały do Grao.

Ożywiona tu iest dawna ustawa, mocą ktorey podlega każdy wygnaniu z Madrytu który udał się za Stanami z Sewilli do Kadyxu. Na wyspy Kanaryiskie, posłany bydź ma ieden pułk, ponieważ obawiaią się tam wylądowania nieprzyiacioł Hiszpanii.

Z Lizbony d. 1 Marca.

W czoraysza Gazeta ogłosiła urzędowe listy Posłow Danii, Szwecyi, Austryi, Francyi i Sardynii, tudzież Nuncyusza Papiezkiego, z oświadczeniem, iż Dwory ich dowiedziały się o uznaniu niepodległości Brazylii i przybraniu przez J.K.M. tytułu Cesarza i życzą mu szczęścia. Austryia i Francyia zapowiadaią iednak wyraźnie, iż tytuł Cesarski w dotychczasownym porządku Mocarstw Europeyskich żadney zmiany uczynić niemoże.

Na wiadomość, iż w Porto mowią publicznie o dawnych Stanach w Lamego i nawet akta ostatnich Stanów po kawiarniach czytaią, napisał rząd do Saldanha, wielkorządcy w Porto, który odpisał: że urzędnicy którzy podobnego czytania zabronic chcą, bywaią wygwizdanemi i często znieważonemi, i że w teraznieyszych okolicznościach nie poważa się użyć gwałtu. Potem został P. Saldanho do Lizbony powołany, gdzie iednak tylko kilka godzin bawił. Zą powrotem do Porto, wezwał Minister woienny do siebie kilka osób, które miano za liberalistów, iak n. p. Pułkownik Pego, P. Barros, dawniey wielkorządca w Porto, w celu zapewne tylko dla oddalenia ich ztamtąd.

Z Rzymu d. 2 Marca.

Młody Xżę Piombiono, syn Xiężny Łukiewskiey, zaślubił się z córką Xiężny

Florydy (wdowy po zmarłem Królu Neapolitańskim nienoszącey nazwiska Królowey.)

Gazeta duchowna nie przestała wychodzić, iak Niemieckie pisma doniosły. W tey chwili wyszły z druku iey poszyty od 19 do 22go.

Poeta Francuzki Kazimierz Delavigne powrócił tu z Neapolu i zapewne z kwartał zabawi.

Wczoray został tu na publicznym rynku stracony obywatel Rzymski, nazwiskiem Ludwik Ponetti, który żonę swoią w okrutnym sposobie zamordował.

Droga ztąd do Neapolu iest teraz zupełnie bezpieczną.

Naygorętszym dniem w roku przeszłym był tu dzień 29 Czerwca (25 1/2 stopni Reaumura), a nayzimnieyszym 7 Lutego, w którym ciepłomierz okazywał ieden stopień pod zero. Snieg w iednym tylko dniu tu padał.

Z Londynu d 10 Marca.

N. Król wyzdrowiał zupełnie i oczekuie tylko na dni pogodne dla rozpoczęcia zwyczaynych swoich przeiażdżek.

Posłowie Portugalski, Neapolitański i Francuzki mieli w tych dniach narady w wydziale spraw zagranicznych.

Wniesienie przez Ministrów tegorocznego budżdetu do Parlamentu oczekiwane iest z niecierpliwością. Tymczasem stan czynności handlowych znacznie się polepszył. Podniosła się cena nietylko towarów, ale i papierów rządowych. W Liwerpoolu pomnożyły się widocznie czynności i w fabrykach widać znowu ruch; tu tylko i w niektórych mieyscach słychać ieszcze o upadkach poiedynczych domów handlowych, które mimo naywiększego natężenia oprzeć się niemogły klęskom, któremi świat handlowy nawiedzony został, i zaprzestać swoich wypłat musiały.

Podczas wczorayszey publiczney licytacyi przez Wschodnio-Jndyysko Kompaniią herbaty, podleysze gatunki tego towaru blisko o trzecią część niż dawniey taniey sprzedane zostały. Bawiący tu Haytańscy ajenci odebrali od rządu swoiego pełnomocnictwo do zawarcia handlowego traktatu z Angliią.

Szach Perski rozkazał w Ispahanie ogłosić, iż ktoby się odważył skrzywdzić iego Ormiańskich poddanych, będzie śmiercią ukarany.

Były Prezydent Ziednoczonych Stanow północney Ameryki Jefferson tak mało iest maiętnym, iż znalazł się znaglonym do proszenia rządu Wirginii o pozwolenie do wystawienia swey wsi na lotteryią.

Samuel Greene z Pawturet w Rohode-Island otrzymał od tego kraiu nagrodę za wynalazek kręcenia lin okrętowych z bawełny zamiast z konopi. Podług twierdzenia wynalazcy i czynionych doświadczeń obeyść się zupełnie będzie można bez ostatniego tego materyału co do lin okrętowych.

Z Sztokolmu d 3 Marca.

Nasz Minister stanu do spraw zagranicznych, Hr. Wetterstedt, otrzymał od N. Cesarza Rossyi ordery S. Andrzeia, S. Alexandra Newskiego i S. Anny 1szey klassy.

Ces: Rossyyski Szambelan Bodisko powrócił tu z przedsięwziętey do Petersburga podróży.

Zaraźliwa choroba na konie, która w kraiu naszem przed kilku laty panowała, miała na nowo wybuchnąć.

Robotę około kanału Gotha w roku zeszłym posnnięto o 10,422 łokci i trzy służy wystawiono.

W nowey taryfie celney dozwolono wiele zabronionych dawniey towarow wprowadzać i cło znacznie iest zmnieyszone.

DODATEK
DO Nro 25.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 29 MARCA 1826 ROKU WE ŚRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na O° R.		Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Marzec		cali	lin:	stopnie	stop:			
god: 7		27	1, 224	+ 2. 4	100	Połud: Ws: Słaby	Pochmurno	
	12	„	1, 399	+ 4. 4	87	„ „	„	
25.	3	„	1, 479	+ 4. 9	90	„ „	„	
	9	„	1, 605	+ 3. 1	100	„ „	„	mały deszcz.
	7	27	1, 672	+ 3. 2	100	Połudn: Ws: Słaby	Pochmorno	Mgła.
26.	12	„	1, 431	+ 6. 9	87	„ „	Słońce z Chmur:	
	3	„	1, 403	+ 7. 8	89	„ „	Chmury	
	9	„	1, 941	+ 4. 9	100	„ „	Pogoda	Mgła.
	7	27	2, 211	+ 3. 9	100	Połud: Ws: Słaby	Pochmurno	
27.	12	„	1, 870	+10. 6	73	„ „	Słońce zChmur:	
	3	„	1, 748	+11. 3	62	„ „	Chmury	
	9	„	2, 048	+ 5. 7	100	„ „	Pogoda	

Max: Weisse, Dyrek: Obs.

Z Wiednia d. 17 Marca.

Wyzdrowienie N. Cesarza z ciężkiey choroby tak idzie pomyślnie, iak tylko życzyć można. Monarcha sypia dobrze, apetyt Mu przychodzi i zaczyna iuż lekkie mięsne iadać potrawy.

Od brzegów Menu d. 13 Marca.

N. Krol Bawarski udzielił Stryiowi swoiemu Xciu Maxymiliianowi order S. Huberta i sam go na niego zawdział. — Do wszystkich Rektorów w Bawaryi wyszedł rozkaz, aby o wszystkich professorach zdali dokładny

Życzących trzymać Gazetę Krakowską od 1go Kwietnia r. b. uprasza iey Redakcyia nayuprzey miey o wczesne się zgłaszanie.

rapport: iaki maią wiek, zkąd są, żonaci lub nie, duchowni lub świeccy, czyli professorryie otrzymali przez konkursy lub inny n sposobem, czyli posiadaią talenta i dali ich dowody przez pisma, czyli są czynnemi i wiadomi rzeczy.

Podług Gazety rządowey W. Xięztwa Badeńskiego, składka dla zniszczonych przez powódź w Listopadzie r. 1824 okolic, wynosiła 195,735 ZR. które podzielone zostały. Sam Wielki Xżę przyłożył się do tych składek 25,000 ZR.

Z Danils w Foralbergu piszą: Jak tylko pamięć ludzka zaśięgnąć może, nie upadło tu ieszcze w zimie, która pospolicie zaczena się od 15 Października, tak mało śniega iak tego roku. Zwyczayna wysokość śniegu wynosi 7 do 12 stop. Gdy w r. 1824 w wielki piątek zrucano śnieg z tuteyszego farnego Kościoła, miał ieszcze 7 stop grubości. W roku 1817 doszedł do 13 grubości, a w roku 1758 nawet do 35 stóp. W tym roku staiał snieg po dwa razy. Dnia 22 Lutego padał rzęsisty deszcz z błyskawicą i mocnym grzmotem. Spadały oraz bałwany śniegu z gór na dolinę, które wstrzęsneły dom plebański, ca po inne czasu dopiero w Kwietniu dziać się zwykło.

Zakaz grania w lotteryą utrzywywany iest z wielką surowością w Schwarzburg-Rudolfstadt. Niedawno ukarane 4 przyymuiących stąwki każdego 20 talarów, iedną kobietę 10 i 38 innych stawiaiących po 5 talarów. Nazwiska zbieraiących stawki ogłoszono publicznie, i tóż samo się stanie z stawiaiącemi, gdy powtórnie dostrzeżonemi zostaną.

W okolicach Genewy odkopano niedawno miedzianą urnę z 6 do 7000 monęty, która nie przechodzi 3 wieków.

Były konzystorski Radca Henryk Milz, mianowany gabinetowy a rozkazem z dnia 8 Grudnia 1824 Sufraganem dyiecezyi Trewierskiey, a przez instytucyyną Bulę Papiezką Biskupem Sarepty oznaczony, wykonał dnia 27go Lutego przed Królewsko-Pruskim Ministrem stanu i Prezesem naczelnym Ingersleben w Koblentz, N. Królowi Pruskiemu przepisaną przysięgę wierności.

Leżące w Akwisgrańskim obwodzie w Heilingsthal źródło mineralney wody, nazwane Heilsteinską studnią, ściągnęło ieszsze przeszłego lata na siebie uwagę władz administracyynych. Woda tey studni ma wszystkie przymioty Salcerskiey i w wyższym stopniu, bo bardziey musuie i dłużey się utrzymuie; nie dopoięcia dla czego dawniey tey wody nieużywano. Stosowne obudowanie tego źrodła iest teraz przez dzierżawcę przedsiębrane, i przy tey robocie okazało się, że ieszcze Rzymianie znali to źródło, gdyż d. 2 b. m. tuż przy nim znaleziono z 6 sztuk złożony piramidalny kamienny pomnik, na którego iedney sztuce daie się z łatwością czytać lapidarny napis: *Niyp — Sacrum — Ulius — Tor.* Ukruszony początek trzeciego słowa był zapewne *J.* czwartego *Impera.*

Klasztor Kapucynów w Bambergu, iedyny ieszcze w nad Menskim cyrkule Bawarskim, został zniesiony. Gmach klasztorny z pieknym ogrodem przeznaczony iest na Seminaryium.

Protestanckie miasto Noremberga złożyło 673 ZR. na zbudowanie tam Katolickiego kościoła.

UWIADOMIENIE.

Przybyły tu Szybkobiegacz JP. Nix, będzie miał zaszczyt w Niedzielę dnia 2go Kwietn: r. b. odbydź Kurs Szypkobiegu, ktory od rogatek za Stym Floryanem, do Karczmy Węgrzec zwaney, w przeciągu 54 Minut tam i na powrót uskuteczni. Rozpocznie kurs o godzinie 3 po południu, reszta afiszem ogłoszone będzie.

UWIADOMIENIE.

Bracia Bourier z Paryża, Artyści robót włosianych, maią honor uwiadomić Prześwietną Publiczność, iż przeieżdżaiąc przez miasto tuteysze, zabawią tu czas iaki, i robić będą wedle życzenia wszelkiego rodzaiu roboty w naynowszym guście z włosow, iako to: landszafty, kwiaty, cyfry, pęki, pisma, pomniki, &c. większe i mnieysze, w znaczney ilości plecianki na opaski, torbeczki, dla Dam, sakiewki, naszyyniki, bransoletki, sznurki, krzyżyki, kulczyki, pierścionki, &c.&c. których widzieć można proby w ich mieszkaniu w ulicy Grodzkiey pod Nrem 230.

Teatr Narodowy.

Jutro we Czwartek, dnia 30 m. b., daną będzie wielka historyczna Komedya ze śpiewami z francuzkiego P. Boutlly przetłomaczona przez W. Bogusławskiego z muzyką sławnego P. Hummell Kapelmaystra Berlińskiego w 3 aktach: *Fanszetka, czyli Dziewczyna Sabaudzka z Szaiamaią.*

W Piątek zaś d. 31 b. m., na benefis Józefy i Jana Szymkayłów, daną będzie wielkie Rycerskie Drama z niemieckiego P. Spies przetłomaczona w Warszawie, w 4ch aktach: *Kidra z Hoheneichen.* — Zakończy widowisko Komedya wcale nowa, bardzo zabawna nigdy tu niewidziana, z francuzkiego P. Melesville przetłómaczona, w 1 akcie: *Nauczyciel w kłopotach.*

LOTERYIA KRAIOWA

W 183 Ciągnieniu dnia 22go Marca r. 1826 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Nnmera następuiące:

57. 39. 4. 15. 48.

Przyszłe 184 Ciągnienie dnia 5 Kwietnia r. b. przypada.

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

Podaie do publiczney wiadomości, iż w dniach 1szym 6tym i 31szym Miesiąca Maja r. b. iako terminie ostatecznym w Domu Władz Rządowych przy Grodzkiey Ulicy N. 106 w biorze Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu odbywać się będzie licytacyia w kupnego na Folwark w Cieszkowcach w Państwie Jaworznieckim, a na Woytostwo w Rybny w Państwie Czernichowskim położone, przez Kommissyią Włościańską na wieczną dzierżawę czyli Erbpacht urządzone. O Warunkach licytacyi, o cenie w kupnego i Kanonu rocznego opłacać się maiącego, chęć licytować maiący każdego czasu w Kommissyi Włościańskiey dowiedzieć się mogą. — W Krakowie dnia 16 Marca 1826 r.

Bartl.
Gadomski, S. W.

W dniu 31 Marca r. 1826 o godzinie 9tey z rana, w Krakowie na Kaźmierzu w żydowskim mieście w Domu pod L. 204, odbędzie się w drodze exekucyi Sądowey licytacyia na wydzierżawienie izby iedney z komnatą i piwnicą na rok ieden, to iest od dnia 1 Maia r. b. do ostatniego Kwietnia 1827 roku, w tymże Domu pod L. 204 znayduiącey się. Chęć licytowania maiących zapraszą się z gotowemi pieniądzmi.

W Krakowie dnia 24 Marca 1826 r.

H. Salomoński, Kom: Sąd.

Kommissya Woiewodztwa Krakowskiego.

Gdy sprzedarz prawem Dziedzictwa Dóbr Zagorzany publicznemi obwieszczeniami, na dzień 20 Kwietnia r. z. 1825 oznaczona, do skutku dla braku konkurentow nieprzyszła, też samę przeto Dobra Zagorzany w obwodzie i powiecie Stopnickim, w Województwie tuteyszem, pomiędzy miastem Stopnicą a Pacanowem, milę iednę od Wisły odległe leżące, pierwotnie przez Rząd Cesarsko-Austryacki W. Jurkowskiemu sprzedane, a przez tegoż W. Jozefowi Goczałkowskiemu odstąpione, na teraz zaś w Administracyi Skarbowey będące, stosownie do osnowy artykułu 4go postanowienia JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego z d. 8 Stycznia 1818 r. i Reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey Przychodow i Skarbu z daty 25 Lipca 1825 r. Nro 31,674 i 36,571 zapadłych iako w zupełności z szacunku swego nie wypłacaiące się, i tem samem nie tylko w tym, ale nawet w prowizyach i podatkach Skar-

bowi Publicznemu zadłużone, na sprzedarz przez publiczną licytacyą w dziedziczne prawem własności posiadanie ze szkodą i na resico, dotychczasowego posiadacza ninieyszem raz ieszcze ze zmnieyszeniem ceny szacunkowey, stanowi teraźnieyszemu odpowiadaiący ogłasza, i tym celem każdego Dobr rzeczonych nabycia, chęć maiącego na dzień pierwszy Maia r. b. godzinę dziewiątą ranną, iako terminie tu w Biórze Kommissyi Woiewodzkiey odbydź się maiącey licytacyi, w vadium poniżey oznaczone opatrzonego wzywa, do ktorey to licytacyi, głownieysze warunki następnie się stanowią:

1) Na pretium fisci czyli cenę do pierwszego przy przyszłey licytacyi wywołania, bierze się summa w grubey Kassowey Monecie Złp. 63,109 gr. 10 iaka z nowo teraz sporządzonego oszacowania ustanowioną została.

2) Każden przystępuiący do licytacyi obowiązany iest złożyć w gotowiźnie na vadium iednę dziesiątą część summy powyżey w ilości i gatunku monet, wymienioney, a to na bezpieczeństwo dotrzymania warunkow licytacyi.

3) Utrzymuiącemu się przy licytacyi, a raczey naywięcey offiaruiącemu, przyznanem będzie Dziedzictwo Dóbr wystawiaiących się, kontrakt iednakże kupna i sprzedarzy, nieprędzey zawartym zostanie, dopoki całe dzieło sprzedarzy przez Wysoką Kommissyą Rządową Przychodow i Skarbu zatwierdzonem nie będzie, dla czego po dopełnieniu warunkow licytacyi, i następnie zawrzeć się maiącego kontraktu, przez plus offerenta, oddanie Dóbr w posiadanie nastąpi, pomimo przecież tego

4) Data podpisu i zamknięcie protokołu licytacyinego plus offerenta w zupełności, Rząd zaś w całkowitey formie zawarcie urzędownego kontraktu obowięzuie, zkąd wypływa, iż niedotrzymuiący warunkow licytacyi, utraca nie tylko całkowite na rzecz Skarbu vadium, ale nadto, na nowo z iego szkodą i resico, odbyć się maiącey licytacyi wszelki niedobor względnie pierwszey offerty wynikaiący, na całym iego maiątku Administracyinie poszukiwanym będzie.

5) Naywięcey offiaruiący zaraz po zamknięciu protokułu licytacyinego, obowiązanym iest złożyć w Kassie główney Wdzkiey tuteyszey.

a.	Resztuiącego szacunku Dobr w summie	Złp. 14,659 gr. 11.
b.	Prowizyi zaległey po dzień ostatni Grudnia r. b. wyrachowany	— 11,903 — 6 1/8
c.	Podatkow zaległych po rok 1814/15	— 710 — 1.
d.	Podobnież po koniec roku 1825	— 2,426 — 9.
	razem	Złp. 29,698 gr. 27 1/8

Gdyby iednak kapitał wcześniey a niżeli przed końcem r. b. był opłaconym, procent przeto o tyle zmnieyszonym zostanie, podatki zaś Dworskie iakieby z dniem 1 Stycznia r. b. z dochodów dotychczasowych zaspokoionemi bydź nie mogły, iak rownie iedna trzecia część liweronku, w Exekucyi zawieszona, gdyby do opłacenia nakazaną była, do nowego Nabywcy należeć będzie.

6) Po opłaceniu dopiero wszelkich należytości w powyżey wskazanym sposobie, iak niemniey na gruncie wykryć się mogących, pozostała reszta szacunku, iaka się od zupełnego Skarbu publicznego i innych zaspokoienia, w stosonku przez licytacyą podniesioney ceny Dóbr okaże, dotychczasowemu posiadaczowi, przez nowego nabywcę wypłaconą bydź winna.

7) Dobra te w stosonku dopełnionych przez przyszłego Nabywcę warunkow, tak protokołu licytacyi, iako i kontraktu, oddane będą w posiadanie przyszłemu Dziedzicowi w tych samych granicach, z temiż samemi użytkami i ciężarami, iak ie dziś W. Goczałkowski, wedle kontraktu z Rządem Cessarsko Austryackim zawartym z kraiowych Rozporządzeń posiada.

8) Koszta wszelkie sprzedarzy Dóbr tych dotyczące, iako to: głoszenie licytacyy zawieranie kontraktu i nakoniec intromissya do przyszłego posiadacza należeć będą, to więc co przez Skarb wyłożonem zostało, zwrocić iest obowiązanym, nakoniec

O dalszych warunkach każdemu chęć licytowania maiącemu, przekonania się w Biórach Kommissyi Woiewodzkiey przed licytacyą zapewnia się wolność.

W Kielcach dnia 6 Marca 1826 roku.

Za Prezesa: *Paprocki*, *W. W. A.*
Za Sekr: Jenr: *S. Witkowski.*